

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. I. Omnis, & solus baptizatus non confirmatus validè suscipit
Sacramentum Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

debebit. Et eodem Tit. c. 4. ibi: Nisi forte Capitulum in spiritualibus, & temporalibus negligenter, aut perperam administrat.

Cal à jure
conceditur
tota jurisdic-
tio Epif-
copalis.

Cur autem Capitulo Sede vacante Episcopali potius concedatur à jure tota jurisdic-
tio Episcopalis, & non Collegio Cardinalium Sede Pontificali vacante tota
jurisdic-
tio Papalis, forte ideo, ut colligi potest ex præallegata Clementina. ne prætextu
juris regendi Ecclesiam differrent diutius electionem Papæ, ex quo facile plura mala
possent oriri. Deinde, sicut dixi, jurisdic-
tio Pontificia est immediatè juris divini, Episcopalis autem juris humani; hanc itaque
Papa potuit communicare Capitulo, non illam Coetui Cardinalium.

Interim existimo (salvo meliori) posse Pontificem suam facultatem, quam habet committendi Sacerdoti administrationem hujus Sacramenti, posse, inquam delegare Coetui Cardinalium cum potestate subdelegandi. Quæ delegatio, cum sit gratia, non expirat morte concedentis, ut mox ostendimus; adeoque eà uti poterit Coetus Cardinalium Sede vacante, non ut iudex Ordinarius, sed delegatus ad particularem causam.

Hactenus de Ministro tam Ordinario quam extraordinario. Sed quæ utilitas in ministro, si non adfit qui possit & velit Sacramentum legitime suscipere? Nulla pro-
suds. Ea propter de suscipientibus instituo sequentem sectionem.

SECTIO TERTIA.

De Suscipientibus Confirmationem.

I.
Quædam
supponuntur
ex alibi
dictis.

Suppono Primò ex disp. 1. sect. 8. conclus. 2. Ad validè suscipiendam Confirmationem requiritur in adulto aliquis consensus.

Suppono Secundo ex eadem disp. & sect. conclus. 3. Ad licitam acceptionem Confirmationis requiritur dispositio ad effectum gratiæ.

Atque hæc quidem omnibus Sacramentis sunt communia, ut locis jam citatis exposuimus. Cæterum more Majorum sic comparatum est, ut à communibus ad singularia, ab universalibus ad particularia descendamus. Si ergo à me quaeritur quænam in particulari sint necessaria ad validè & licitè suscipiendum hoc Sacramentum. Respondeo citius & dico 1.

CONCLUSIO I.

Omnis, & solus baptizatus non confirmatus validè suscipit Sacramentum Confirmationis.

Est communis. Probatum prima pars; quia omnis baptizatus, parvulus sit vel adultus, sanæ mentis vel amens, bene valens vel infirmus, imò statim moriturus, omnes, inquam, illi sunt capaces gratiæ habituales & characteris, ut patet, item specialis gratiæ Sacramentalis seu auxiliij actualis, quod hoc Sacramentum confert

2.
Omnes baptizati non confirmati validè suscipiunt Confirmationem.

Quia omnes sunt capaces gratiæ

ad fidem constanter profitendam,

Quamvis enim infantes tempore infantiæ, & amentes tempore amentia non sint proximè capaces auxiliij actualis; sicut nec professionis fidei; sunt tamen remotè, puta, ex vi status viatoris; & ideo velut in actu primo, seu quantum ad jus possunt obtinere illud auxilium ex virtute Sacramenti; quin in actu secundo habebunt tempore opportuno, si videlicet infantes ad adultam veniant ætatem, & amentes ad sanitatem redeant mentem, & moriturus supervivant, sequè offerat occasio profitendi. Quod si nihil horum actu eveniat, id est per accidens ad potentiam & capacitatem effectus Sacramenti.

Sicut etiam per Baptismum confertur quantum est ex vi Sacramenti auxilium speciale ad præcepta Christianæ Religionis servanda; & sæpe tamen fit ut parvulus baptizatus numquam actu habeat illud auxilium, si videlicet numquam perveniat ad usum rationis, quò possit tali auxilio voluntariè coöperari.

Cùm ergo homines baptizati cujuscumque conditionis fuerint, quantumvis etiam à dæmone possessi vel oblessi, quos Energumenos vocamus, sint capaces omnium effectuum Confirmationis; quidni etiam ipsius Sacramenti nisi constet de contraria voluntate Christi.

Quod addo; quia mulier est capax omnium effectuum Ordinationis, & tamen incapax ipsius Sacramenti: homo bene valens est capax omnium effectuum Extreme

Unctionis,

Sect. 3. De Suscipiend. Confirmat. Concl. 1. 487

Unctionis, & tamen incapax ipsius Sacramenti, defectu voluntatis influentis, quæ sola est ratio à priori determinata materie ac formæ omnium Sacramentorum, similiter determinati ministri, ac suscipientis.

Equidem Christum ab hoc Sacramento exclusisse vel infantem, vel perpetuò amentem, vel moriturum, vel Energumenum nullà ratione vel auctoritate ne leviter probatur. Quin imò oppositum haud obscure colligitur ex Scriptura Act. 8. & 19, in quibus locis legitur Apostolos omnibus baptizatis nemine excepto manus imposuisse, ut reciperent Spiritum sanctum exemplo utique ipsius Spiritus sancti, qui Act. 2. in die Pentecostes visibiliter descendit, sedisque non tantum supra Apostolos, sed singulos eorum, qui pariter in eodem loco erant congregati, Apostolos, atque discipulos, viros atque mulieres, adultos & parvulos.

Quomodo enim Spiritus sanctus non repletet omnis sexus, status & ætatis homines, cum pro omnibus Christus mortuus sit, & omnibus Spiritum sanctum promiserit? An non omnibus dictum est à Christo Matth. 10. v. 37. & 33. Qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in caelis est: qui autem negaverit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo, qui in caelis est? Cur igitur non omnes, qui in Christo debent regenerari, & possunt, in Christo quoque poterunt confortari, & accipere perfectionem & complementum regenerationis, per quod constantem, verbo aut factò fidem Christi, quam in Baptismo professi sunt coram hominibus confiteantur?

Præclare admodum ad propositum nostrum scripsit Urbanus Papa I. in Epistola decretali c. 7. & ponitur de Consec. dist. 5. c. 1. Omnes fideles per manus impositionem Episcoporum Spiritum sanctum post Baptismum accipere debent ut plene Christiani inveniantur; quia cum Spiritus sanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam & constantiam dilatatur. Ubi nullum sexum, statum, vel ætatem excludit.

Sanè quis ambigat inter baptizatos tempore Apostolorum fuisse parvulos? Et tamen omnibus indiscriminatim imponebant manus, ut acciperent Spiritum sanctum. Nec dubitari potest postea per multos annos infantibus simul cum Baptismo administratum fuisse Sacramentum Confirmationis.

Testis est Tertullianus lib. de Baptismo c. 7. & 8. Testis Innoc. I. in Epistola ad

D. centium c. 3. ubi sic ait: De consignandis infantibus, manifestum est non ab alio, quam ab Episcopo fieri licere.

Subscribit Auctor lib. unici de Ecclesiasticis dogmatibus (apud D. Aug. 10. 3.) c. 52. Si verò parvuli sunt, vel hebetes, qui doctrinam non capiunt, respondeant pro illis, qui eos offerunt iuxta nomen (aliàs morem) baptizandi; & sic manus impositione & Chrysmate communiti, Euchariſtia mysterys admittantur.

Et ipse D. Aug. tract. 6. in 1. canonicam Joannis dicens: Quando imposuimus manum istis infantibus, attendit unusquisque vestrum utrum linguis loquerentur?

Non gravabor hinc adungere, quòd lego in antiquo Ordine Romano tit. de Sabbatho sancto in die ibi: Pontifex ergo egreditur à fonte (in quo infantes fuerant baptizati) in sacrarium habens ibi compositam sedem, vel in Ecclesia ubi voluerit, & sedeat in ea, & cum vestri fuerint infantes (recens baptizati) confirmet eos.

Et paulò post: Pontifex verò veniens ad infantes tenente Archidiacono Chrysmata involutis scapulis & brachijs ex panno & lineo, elevat & imposita manu super capita omnium, de orationem super eos cum invocatione septiformis gratiæ Spiritus Sancti.

Sequitur Oratio: Omnipotens &c. Oratione Expletà interrogantibus Diaconibus nomina singulorum, Pontifex tincto pollice in chrysmate, faciat crucem in frontibus singulorum, ita dicendo: Confirmo in nomine Patris &c.

Et quidni daretur infantibus hoc Sacramentum, per quod in illis augetur gratia sanctificans; ex consequenti accepturi majorem gloriam, si in ea ætate ex hac vita decesserint?

Ceterum cum non sit Sacramentum necessitatis, ut infra videbimus, si consuetudo in aliqua diœcesi obtineat, ut hujusmodi non confirmetur, exculabitur Episcopus nolens eos confirmare, & per consequens parentes, tutores ac curatores, si eos non desistant ad confirmandum.

Equidem de facto cessantibus perfectionibus, usus videtur præscripsisse, ut pueris ante septennium communiter non administraretur Confirmatio.

Ita decernitur in Catechismo Romano parte 2. cap. 3. q. 14. ibi: Illud etiam observandum est omnibus quidem post Baptismum Confirmationis Sacramentum posse administrari, sed minus tamen expedire hoc fieri antequam pueri rationis usum habuerint. Quare si duodecimus annus expectandus non videatur (juxta Concil. Aurelianense c. 3. & ponitur de Consecratione dist. 5 c. 6. ibi: Ut ieiunium ad Confirmationem veniant perfecta ætatis, quæ est annus

Baptismo datur Parvulis Confirmatio, Tertullianus, Innoc. I. D. Aug.

Uti legitur in antiquo Ordine Romano,

62

Usus tamen obtinuit ut non administraretur ante septennium,

Uti decernitur in Catechismo Romano,

4. Neque reperitur Christum aliquem ab hoc Sacramento exclusisse

Imò Apostoli omnes baptizatis manus imponebant.

Matth. 10.

Et Urbanus Papa I. in Epist. decretali c. 7.

Nullum sexum, statum vel ætatem excludit;

5.

Imò per multos annos cum

annus 12. secundum Glossam ibi verbo Perfecta) usque ad septimum certe hoc Sacramentum differre maxime convenit.

Rationem subiungit: Neque enim Confirmatio ad salutis necessitatem instituta est, sed ut eius virtute optime instructi & parati inveniremur, cum nobis pro Christi fide pugnandum esset: ad quod sane pugnae genus pueros, qui adhuc usu rationis carent, nemo aptos iudicavit.

Ubi cum dicat, Maxime convenit, satis excluditur stricta obligatio. Convenit autem, tum ut pueri cum majori reverentia & utilitate illud Sacramentum suscipiant, tum etiam ut recordentur se confirmatos, atque sic melius evitetur periculum iterationis; & quia tunc incipit tempus luctus & agonis, in quo armis militiae Christianae indui debemus, & fidem per nos ipsos profiteri.

Idque convenit.

7. Mediolan. 5.

Dixi signanter, Communiter, sic enim statuit Concilium Mediolanense V. parte 2. tit. de Confir. Si Episcopus ob aliquam causam iustam, atque adeo necessariam parvulo & infanti, qui non modo eam aetatem (septennij) expleat, sed ne attingat quidem, ministrandum aliquando censuerit, ne sit vetitum. Puta si malitia suppleat aetatem, vel consuetudo sit in contrarium, aut certe mors imminet, & est commoda occasio ministrandi.

Iussu existente causa possit ante fieri

Et quamvis Concilium Mediolanense 1. parte 2. tit. de Confir. strictè videatur prohibere, ne minori septennio hoc Sacramentum praebeatur; cum sit Concilium dumtaxat Provinciale, non apparet in tanto rigore quod hoc punctum receptum, ut satis constat ex verbis Catechismi supra relatis, & expensis.

Non obstante constitutione Concilij Mediolanensis 1.

Quibus adijunge illa, quae habentur in Pontificali Romano Titulo de confirmandis: Infantes per Paternos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachijs dextris, Adulti vero seu alij maiores ponant pedem suum super pedem dextrum patris sui; & sine scrupulo affirma, in locis remotioribus, ad quae raro veniunt Episcopi, praestare usum rationis praevinire, quam postea defectu occasionis debere diu differre. & aliquando omnino ommittere, ut inquit Suarez hic dis. 35. scilicet 2. Regius ad art. 8. & alij. Quae autem infantium, eadem est ratio perpetuo amentium.

Pontific. Rom.

Imò quandoque praestat rationis usum praevinire.

8.

Perpetuo amentium confirmari non ordinari licite potest. Pontin.

Contra, si perpetuo amenti potest conferri Sacramentum Confirmationis; quidni etiam Sacramentum Ordinis? Respondet Pontius supra n. 11. quia in Sacramento Ordinis deputatur homo ad ministerium Ecclesiasticum, quod amentis praestare non potest.

Sed numquid per Confirmationem de-

putatur ad militiam christianam, cuius aequè incapax est, atque ministerij Ecclesiastici? Si ergo dixerò & infantes, & perpetuo amentes valde suscipere Ordines; Vellem audire, qui efficaciter improbare; sunt etenim capaces gratiae sanctificanti, auxiliorum actualium, nec non ministeriorum Ecclesiasticorum pro tempore opportuno; infantes quidem cum pervenerint ad adultam aetatem; amentes vero, si naturaliter, aut certe miraculo redeant ad mentem.

Quòd si loquamur de licito, quemadmodum omni tempore prohibita fuit, saltem jure consuetudinario, Ordinatio infantis, imò & collatio primae tonsurae ante annos discretionis, ita magis Ordinatio perpetui amentis. Ex dictis autem manifestum est aliquando licuisse Confirmationem ante septennium, neque hodie ita prohiberi, quin aliquando adhuc liceat. Cur ergo non possit, imò debeat ministrari perpetuo amenti? Non video quid obstat, nisi in aliquibus locis contraria consuetudo.

Interrogas: ecquid magis confirmantur, quam ordinantur? Respondeo; quia Sacramentum Confirmationis est commune omni sexui, & omni statui hominum convenit, nullam secum adferens specialem obligationem; neque enim confirmatus abnegans fidem coram hominibus, alia specie peccati peccat, quam si non esset confirmatus; Sacramentum autem Ordinationis nec omni sexui, nec omni statui hominum convenit; ergo nec debuit ministrari omni aetati, praesertim Sacramentum Ordinis sacri propter gravissimam obligationem continentiae ex voto, aut saltem praecipuo Ecclesiastico ipsi annexam: & quia inconveniens est Ecclesiam eligere in ministros, qui vel modò defectu minoris aetatis, vel numquam ob perpetuam amentiam poterunt ministrare, cum tamen saepius eorum ministerium possit esse necessarium.

Adde non tantum usum rationis, sed certam aetatem, pluresque alias conditiones ab Ecclesia exigi ad licitam susceptionem & ministracionem Sacramentum Ordinationis, cum tamen passim omnes, postquam pervenerint ad adultam aetatem, hoc est, post septennium admittat ad Sacramentum Confirmationis.

Quid dicam de infirmis & enervamentis? De istis sic statuit Concilium Parisiense 3. lib. 5. c. 33. ut refert Pontius supra n. 9. (fides sit penes ipsum) Sicut duobus temporibus Paschae & Pentecostes ministratur Baptismus; ita etiam Spiritus sanctus per manuum impositionem fidelibus datur, exceptis infirmis & morte periclitantibus, quibus sicut Baptismus gratis

Sect. 3. De Suscipient. Confirmat. Concl. 1. 489

gratia data, ita incontinenter donum Spiritus sancti est tradendum.

Quantumvis enim his non imminet periculum protestandi fidem coram persecutoribus & hostibus ejus; adeoque non imminet periculum mortis subeunde propter fidem, ad quem finem effectus hujus Sacramenti ordinatur: aramen recipiendo augmentum gratiæ percipiuntur, & cum ea perfectione resurgunt.

Recipiunt que augmentum gratiæ.

Tese Clemente Romano.

Hinc Clemens Romanus Epistolâ 4. Omnibus, inquit, festinandum est sine mora renasci Deo, & demum consignari ab Episcopo, ut est, septiformem gratiam Spiritus sancti percipere, quia incertus est uniuscujusque exitus. Quam autem regeneratus fuerit per aquam, & postmodum septiformi Spiritus gratia ab Episcopo confirmatus, quia aliter perfectus esse Christianus nequaquam poterit, nec sedem habere inter perfectos, si non necessitate, sed incuria aut voluntate remanserit (ut à beato Petro accepimus, & ceteri sancti Apostoli, precipiente Domino, docuerunt) & demum ex operibus bonis ostendat in se similitudinem eius, qui eum genuit. Patris Hæc Clemens. Quis autem ambigere potest, Christum, qui omnes voluit esse Christianos, etiam dedisse omnibus potestatem, ut essent perfecti Christiani, & sedem haberent inter perfectos?

11. Concilio Elibertino.

Sed audiamus Concilium Elibertinum c. 39. ubi agens de Gentilibus infirmis, solius meminit Confirmationis dicens: Gentiles si in infirmitate desideraverint sibi manus imponi, si fuerit eorum aliqua ex parte honesta vita, placuit eis manus imponi, & fieri Christianos.

Et verò c. 37. Emergumensis in fine mortis dari sacram Synaxim præcipit his verbis: Eos qui à Spiritibus immundis vexantur si in fine mortis fuerint constituti, baptizari placet (subintellige, & confirmari; cum illo tempore simul soletur illa Sacramenta administrari) si verò fideles fuerint, dandum eis esse communionem.

Et Atruficano l. can. 14.

Similiter de Emergumensis loquitur Concilium Atruficanum l. can. 14. Emergumensis, inquit, iam baptizati, si de purgatione sua eurent, & se sollicitudine Clericorum tradant, monitisq; obtemperent, omnimodè communicent, Sacramenti huius virtute vel minuentis ab incursu demonum, quo infestantur, vel purgandi, quorum vita iam ostenditur purgator.

Plus dico: solet nunc Eu. haristia ministrari. Ene gumenis pro sola eorum devotione, secluso periculo irreverentia. Quis ergo jure mirabitur, si videat ipsis dari etiam Sacramentum Confirmationis? Profectò non paucos legimus in susceptione ejus à dæmo-

ne fuisse liberatos. Hæc satis de prima parte conclusionis.

Secunda pars, scilicet solum baptizatum esse capax hujus Sacramenti, æquæ certa est, & ab omnibus recepta, & ultra rationem, quam Confirmatio habet communem cum alijs Sacramentis, de qua alibi tractavimus, hanc specialem pro ea allego congruentiam, quòd sit quædam Baptismi perfectio. Unde sicut nemo potest corporaliter crescere, nisi fuerit corporaliter genitus, ita nec per Confirmationem spiritualiter crescere in perfectum Christianum, nisi prius fuerit in Christo spiritualiter genitus per Baptismum.

12. Solum baptizatum esse hujus Sacramenti capax, est certum.

Quia Confirmatio est quorundam Baptismi perfectio.

13.

Dices; Actor. 10. Spiritus sanctus datus fuit Cornelio, & socijs ejus antequam baptizarentur; sic enim dicitur vers. 44. Adhuc loquente Petro verba hæc, cecidit Spiritus sanctus super omnes, qui audiebant verbum. Et vers. 47. Tunc respondit Petrus: Numquid aquam quis prohibere potest ut non baptizentur hi, qui Spiritum sanctum acceperunt, sicut & nos? Sequitur vers. 48. Et misit eos baptizari in nomine Domini Jesu Christi: utique postquam accepissent Spiritum sanctum.

Actor. 10.

Respondeo ex Doctore Subtili 4. dist. 7. quest. 1. num. 3. Christus non alligavit potentiam suam Sacramentis, & ideo sicut ipse sive in terris, sive post ascensionem in celo existens potuit confirmare Apostolos, & quoscumque voluit sine tali materia, & tali forma; quæ nunc in Ecclesia essentialiter requiruntur ad Sacramentum Confirmationis; ita potuit per extraordinariam potestatem, quos voluit, sive in terris, sive in cælis post ascensionem existens confirmare ante realem susceptionem Baptismi, etiam imprimendo characterem, quo redderentur incapaces ulterioris Confirmationis.

S. str. 4.

Equidem non baptizati, per extraordinariam potestatem poterant confirmari.

An autem sic confirmaverit Cornelium, & socios ejus, quis consiliarius Dei fuit? Equidem non legimus in Scriptura Cornelium vel socios ejus post Baptismum amplius fuisse confirmatos. Sed quid tum? Proculdubio enim & alia multa fecerunt Apostoli, quæ non sunt scripta in libro hoc.

Et forte sic confirmati fuerunt Cornelius et socij.

Interim communis doctrina est, vel ante prædicationem Petri, vel saltem Petro sermonem protrahente, & Cornelium & socios ejus per contritionem, aut dilectionem Dei super omnia antè visibilem adventum Spiritus sancti effectum principalem Baptismi, id est, remissionem peccatorum per infusionem gratiæ sanctificantis obtinuisse: ut & hæc locum

Prius tamen justificati per baptismum flammis.

habeat congruentia superius allegata: quia impossibile est augeri, vel roborari, quod nondum est.

14. Ex quo facile solvitur aliud argumentum desumptum ab exemplo multorum Catechumenorum, qui tantâ constantiâ coram Tyranno Christi fidem non erubuerunt, ut prius suo sanguine, quàm aquâ baptizarentur.

Vel enim tales per actum amoris Dei super omnia, ex quo processit voluntas pro fide Christi moriendi, gratiam acceperunt regenerantem, & postmodum effectum Confirmationis, scilicet robur ad protestandam eam fidem, ex gratuita Dei voluntate, qui pro se certantibus adest auxilijs actualibus necessarijs ad vincendum.

Aut certè ex speciali Dei benevolentia præventi fuerunt ejus gratiâ excitante, adjuvante, quin & roborante, ut qui adhuc per peccata à Deo aversi erant, eidem gratiâ liberè assentiendo & cooperando disponerentur ad regenerantem seu justificantem gratiam accipiendam per ipsam mortem pro Christo illatam, & acceptatam, saltem ex motivo supernaturali virtutis spei.

Hoc certum, auxilia actualia, quibus homines confortantur & roborantur ad viriliter pro Christo pugnandum non ita allegata esse Confirmationi, per quam ex opere operato conferuntur, quin per alia opera bona, aut extraordinarium Dei favorem sæpius concedantur.

Itaque ad validè suscipiendam Confirmationem nihil aliud ex parte suscipientis requiritur, quàm ut sit baptizatus; nihil, inquam, positivum; nam negativum aliud. Quæris quid illud? Respondeo carentia prioris Confirmationis. Et ideo in Conclusionem addidi illam particulam: *Non Confirmatus*; quam explico Conclusionem sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO II.

Sacramentum Confirmationis non iteratur.

15. De fide est Confirmationis Sacramentum non iterari. Trident. Hæc Conclusio est fidei ex Tridentino sess. 7. de Sacramentis in genere can. 9. Vide disp. 1. sect. 4. conclus. 5. Eam asserit Doctor Subtilis 4. dist. 7. q. 4. ibi: *Respondeo iterari non debet* (Sacramentum Confirmationis) *ita quod scienter, quia iterans peccat mortaliter: sed nec potest iterari*

sic quod iteratum habeat propriam efficaciam. Ratio principalis est institutio divina, & congruentia: quia per istud Sacramentum instituitur aliquis in determinato gradu Ecclesiæ, scilicet in gradu bellatoris: & Sacramentum instituens in gradu determinato non iteratur, & hoc adducitur congruentia, quia imprimi effectum indelebilem, scilicet characterem.

Si objicias, morbus contra quem est, iteratur: potest enim aliquis post Confirmationem iterum fieri pusillanimus. Respondet Doctor supra: *Morbus ut contra ipsum est hæc medicina non iteratur, licet aliter*. Etenim per hoc Sacramentum non tollitur pusillanimitas in radice, sed solum tribuitur jus ad auxilia actualia, quibus homo possit, si velit, pro toto tempore vitæ suæ resistere moribus pusillanimitatis, qui occasione mortis, pro fide Christi imminenti, solent in ipso excitari. Non ergo datur Confirmatio ut homo non sentiat motus pusillanimitatis, sed ut eis non consentiat, quibus tamen consentire potest, si velit.

Probant aliqui hanc veritatem ex Apostolo Hebræorum 6. v. 1. & 2. ubi sic scriptum est: *Quapropter intermittentes incitationis Christi sermonem, ad perfectiora festinamus, non rursum iacentes fundamentum penitentis ab operibus mortuis, & fidei ad Deum, baptismatum doctrinam, impositionem quoque manuum &c. per quam Chrysost. Ansel. & alij intelligunt Sacramentum Confirmationis.*

Subjungitur autem v. 4. *Impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati (per Sacramentum Baptismi) gustaverunt etiam donum caeleste, & participes facti sunt Spiritus sancti (per Confirmationem) gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum, viderunt speculum venturi, & prolapsi sunt: rursus revertari ad penitentiam, id est, recipere fructum penitentiae, qui est remissio peccatorum per gratiam sanctificantem, aut ejus augmentum, rursus suscipiendo Baptismum, aut Confirmationem.* Ita exponunt Chrysost. Theophyl. etus, & alij Patres, quamvis non desint, ut alibi diximus, qui aliter explicant.

Confirmatur ex Concil. Tarraconensi c. 6. (& ponitur de Consec. dist. 5. c. 8.) ibi: *Vnde visum est nobis eandem Confirmationem, sicut nec Baptisma iterari minime debere.* Hinc Gregor. III. Epist. 4. ad Bonifacium (& refertur eadem dist. c. 9.) *De quo homine, inquit, qui à Pontifice confirmatus fuerit, denno illi talis reiterationis prohibenda est.*

Rationem congruentiæ assignat Pontifex p. 3. c. 1. n. 11. quia Sacramentum hoc datur per modum consecrationis, scilicet cum Christum consecrator, sicut olim Sacerdotes & Re-